

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

вул. Митрополита Василя Липківського, 45, м. Київ, 03035, тел. (044) 251-62-62, (044) 251-62-66
E-mail: sl.dilovod@amcu.gov.ua, сайт: amcu.gov.ua, код згідно ЄДРПОУ 00032767

№ _____

На № _____

від _____

Міністерство економіки, довкілля та
сільського господарства України

Про законопроект № 14262

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет) на виконання доручення Прем'єр-міністра України від 10.12.2025 № 40520/1/1-25 до звернення Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку від 08.12.2025 № 04-16/13-2025/284014 (вх. Комітету № 3-01/653 від 10.12.2025) про надання експертного висновку (позиції) щодо проекту Закону України про внесення змін до розділу 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» щодо компенсації суб'єктам господарювання та громадянам вартості самостійно придбаних резервних (автономних) джерел електроживлення (реєстр. № 14262 від 28.11.2025) (далі – проект Закону № 14262) повідомляє.

Проект Закону № 14262 пропонує установити, що *на період дії воєнного стану в Україні, суб'єктам господарювання і громадянам надається компенсація за придбання резервних (автономних) джерел електроживлення, у тому числі електрогенераторних установок, портативних зарядних станцій. Надавачі компенсації, передбаченої абзацом першим цього пункту, звільняються від обов'язку повідомлення про нову державну допомогу.*

Крім того, прикінцевими положеннями проекту Закону № 14262 передбачено, що Кабінет Міністрів України має забезпечити випуск облігацій внутрішньої державної позики, надходження від продажу яких спрямовуються на відновлення об'єктів енергетичної інфраструктури, пошкоджених (зруйнованих) внаслідок бойових дій.

Згідно з пунктом 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) державна допомога суб'єктам господарювання – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності (далі – державна допомога).

Отже, державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:

- підтримка надається суб'єкту господарювання;
- фінансування державної підтримки здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
- підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
- підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.

ДОКУМЕНТ СЕД АСКОД

Сертифікат:

[3FAA9288358EC003040000002B6B3700D3FAE700](https://www.asco.gov.ua/Document/3FAA9288358EC003040000002B6B3700D3FAE700)

Підписувач: Кириленко Павло Олександрович

Дійсний з: 04.09.2025 12:44:23 по 04.09.2027 12:44:23

Антимонопольний комітет України

№ 500-06/01-13442e від 16.12.2025

Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання – юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності чи фізична особа, що здійснює діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів, іншу господарську діяльність, у тому числі яка здійснює контроль над іншою юридичною чи фізичною особою; група суб'єктів господарювання, пов'язаних відносинами контролю. Суб'єктами господарювання визнаються також органи державної влади, органи місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю в частині їх діяльності з виробництва, реалізації, придбання товарів чи іншої господарської діяльності. Господарською діяльністю не вважається діяльність фізичної особи з придбання товарів народного споживання для кінцевого споживання.

У пункті 7 Повідомлення Європейської Комісії щодо поняття державної допомоги згідно зі статтею 107 (1) Договору про функціонування Європейського Союзу (2016/С 262/01) (далі – Повідомлення ЄК) зазначено, що суб'єктами господарювання є особи, які здійснюють економічну діяльність, незалежно від їхнього юридичного статусу та джерел фінансування.

Пунктом 12 Повідомлення ЄК визначено: будь-яка діяльність, що передбачає пропонування товарів і послуг на ринку, вважається економічною діяльністю.

Враховуючи викладене, надання громадянам компенсації за придбання резервних (автономних) джерел електроживлення, у тому числі електрогенераторних установок, портативних зарядних станцій, не є державною допомогою та не підпадає під дію Закону, оскільки отримувачі компенсації не є суб'єктами господарювання в розумінні Закону.

Згідно зі статтею 264 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію), Сторони домовились, що вони застосовуватимуть положення Угоди з використанням як джерела тлумачення критеріїв, що впливають із застосування статей 106, 107 та 93 Договору про функціонування Європейського Союзу, зокрема відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Союзу.

Пунктом 66 Повідомлення ЄК встановлено: перевагою вважається будь-яка економічна вигода, яка була б недоступною для суб'єкта господарювання за звичайних ринкових умов, тобто за відсутності втручання держави.

Відповідно до пункту 187 Повідомлення ЄК заходи з підтримки, яка надається державою, вважаються такими, що спотворюють конкуренцію або загрожують спотворенням конкуренції, коли вони покращують конкурентну позицію їх отримувача порівняно з іншими суб'єктами господарювання, які є його конкурентами. На практиці вважається, що спотворення конкуренції у значенні, передбаченому статтею 107(1) Договору про функціонування Європейського Союзу, є тоді, коли держава надає фінансові переваги суб'єктові господарювання в лібералізованому секторі, де існує або може існувати конкуренція.

Отже, заходи щодо надання компенсації суб'єктам господарювання за придбання резервних (автономних) джерел електроживлення, у тому числі електрогенераторних установок, портативних зарядних станцій, можуть містити ознаки державної допомоги.

Згідно з пунктом 2 частини другої статті 8 Закону до повноважень Комітету як Уповноваженого органу з питань державної допомоги належить, зокрема, визначення належності до державної допомоги заходів з підтримки суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, оцінювання допустимості державної допомоги для конкуренції, прийняття рішень, передбачених цим Законом.

Рішення Уповноваженого органу з питань державної допомоги за результатами розгляду повідомлення про нову державну допомогу або справи про державну допомогу відповідно до Закону приймаються за результатами розгляду інформації, наданої в повідомленні надавачем

державної допомоги, а також на підставі ґрунтового аналізу іншої інформації та матеріалів, наявних у Комітеті.

Закон України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» прийнято Верховною Радою України з метою виконання передбаченого Угодою про асоціацію зобов'язання щодо впровадження інституту державної допомоги суб'єктам господарювання, що передбачає імплементацію *acquis* ЄС у сфері державної допомоги, зокрема норм Регламенту Ради ЄС № 2015/1589 від 13 липня 2015 року про встановлення детальних правил застосування статті 108 Договору про функціонування Європейського Союзу (далі – Регламент № 2015/1589).

Згідно з частиною першою статті 2 Регламенту № 2015/1589, якщо інше не передбачено нормативними актами, прийнятими відповідно до статті 109 Договору про функціонування Європейського Союзу або інших відповідних положень цієї статті, будь-які плани щодо надання нової допомоги повинні бути завчасно повідомлені Комісії відповідною державою-членом.

Отже, передбачення норми щодо звільнення надавачів компенсації суб'єктам господарювання за придбання ними резервних (автономних) джерел електроживлення, у тому числі електрогенераторних установок, портативних зарядних станцій, від обов'язку повідомлення про таку державну допомогу не узгоджується з міжнародними зобов'язаннями України у сфері державної допомоги та суперечитиме *acquis* ЄС.

Разом з тим інформуємо, що на сьогодні на розгляді в Кабінеті Міністрів України перебуває проєкт Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» щодо відновлення дії його окремих норм, особливостей їх застосування під час дії правового режиму воєнного стану та удосконалення проведення моніторингу державної допомоги суб'єктам господарювання», який відновлює дію його окремих норм, зупинених у березні 2022 року, та вже передбачає ті особливості їх застосування, які необхідні для швидкого та ефективного відновлення країни від наслідків повномасштабної агресії, що триває, в умовах дії правового режиму воєнного стану.

Слід зазначити, що цей проєкт закону вже пройшов процедуру погодження з усіма заінтересованими органами виконавчої влади, зокрема, Міністерством економіки, довкілля та сільського господарства України, Міністерством енергетики України, Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, та іншими регуляторами, а також розглянутий, опрацьований і підтриманий представниками Європейської комісії.

Голова Комітету

Павло КИРИЛЕНКО